

Handläggare
Holm Kjell

Datum
2013-03-04

Diarienummer
ALN-2013-0064

Äldrenämnden

Remissvar till kommunstyrelsen angående IVE-uppdraget om sammanhållen kulturpolitik

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslås besluta

att avge yttrande till kommunstyrelsen enligt upprättat förslag

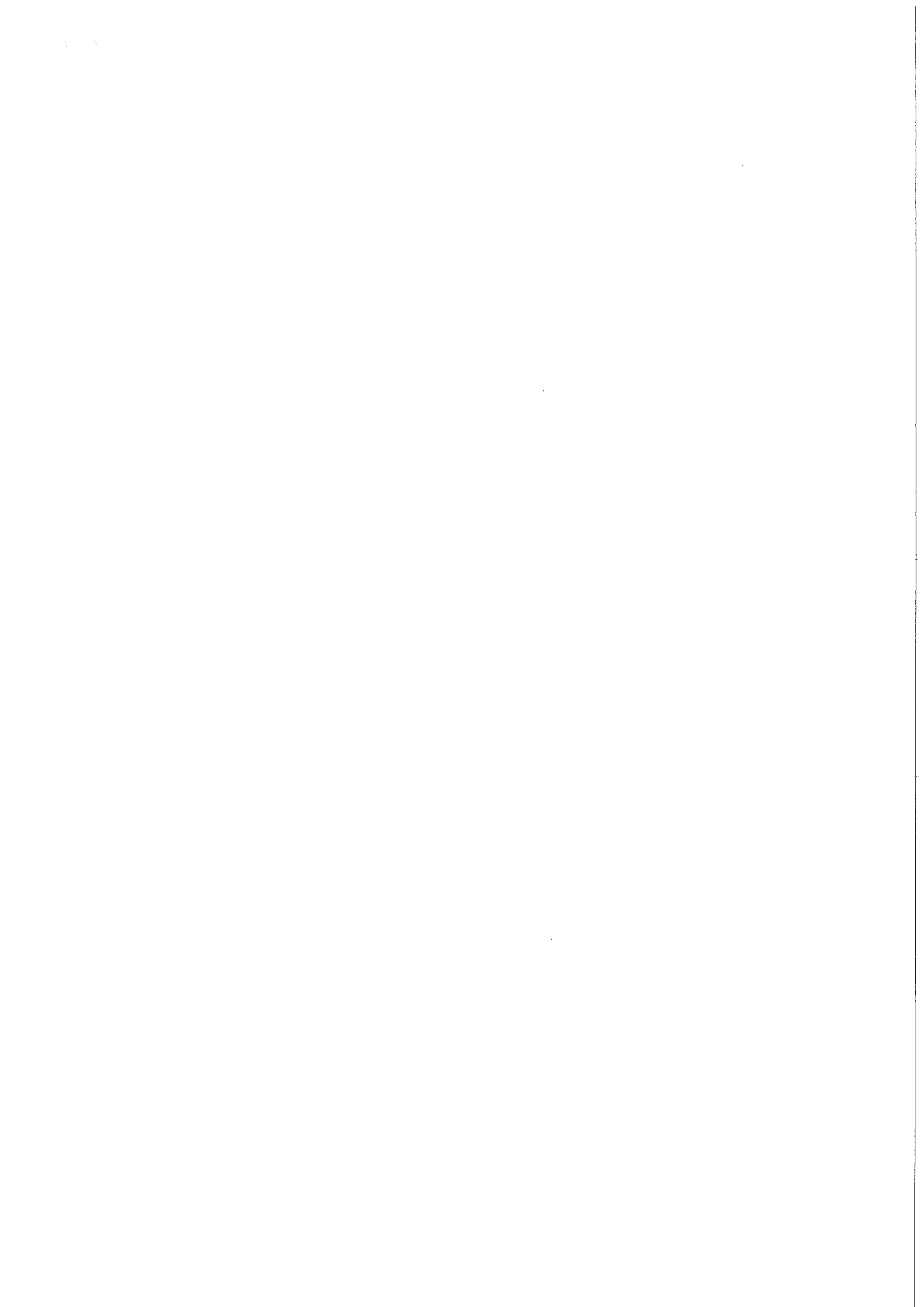
Ärendet

Kommunstyrelsen hemställer om nämndens yttrande i rubricerat ärende. En skrivelse från kommunledningskontoret redogör för kommunstyrelsens uppdrag att utreda hur Uppsala kommun ska få en mer sammanhållen kulturpolitik, med särskilt avseende på ansvarsfördelningen mellan barn- och vuxenkultur. I skrivelsen föreslås att kulturnämnden och barn- och ungdomsnämnden ska ges i uppdrag att samverka kring kommande revidering av det kulturpolitiska programmet.

I förslaget till yttrande påpekas att även nämnder inom vuxen- och äldreområdet bör vara representerat i detta arbete.

Kontoret för hälsa, vård och omsorg

Inga-Lill Björklund
direktör

Handläggare
Holm KjellDatum
2013-03-27Diarienummer
ALN-2013-0064

FÖRSLAG

Kommunstyrelsen

Remissvar angående IVE-uppdraget om sammanhållen kulturpolitik, d nr KSN-2013-0280

Ärendet

Kommunstyrelsen hemställer om nämndens yttrande i rubricerat ärende. Nämnden framför följande synpunkter.

ÄLN anser att en sammanhållen kulturpolitik i Uppsala kommun är angeläget där möjligheter till synergier mellan nämnderna kan tas tillvara. Som framgår av remisshandlingen är det angeläget med en revidering av kommunens styrdokument inom kulturområdet och att dessa håller samma inriktning. Nämnden anser dock att remisshandlingen alltför ensidigt tar sikte på målgruppen barn och unga. För att åstadkomma den helhetssyn inom kulturens område som eftersträvas bör även nämnder inom såväl vuxen- som äldreområdet finnas representerat i det arbete med revidering av gällande kulturpolitiskt program som föreslås.

Äldrenämnden vill i sammanhanget även hänvisa till det av kommunfullmäktige antagna äldrepolitiska programmet "senior i Uppsala" som bl a lyfter fram viktiga faktorer för ett hälsosamt åldrande i form av sociala och kulturella aktiviteter. I likhet med barn- och ungdomspolitiskt program är "senior i Uppsala" styrande för hela kommunens organisation inklusive de kommunala bolagen.

Sammanfattningsvis anser således ÄLN att nämnden bör vara representerad i det kommande arbetet med revidering av gällande kulturpolitiskt program.

Äldrenämnden

Ebba Busch
OrdförandeAnnie Arkeback-Morén
Sekreterare

Handläggare
Bergdahl KajsaDatum
2013-02-15Diarienummer
KSN-2013-0280

UPPSALA KOMMUN ÄLDRENÄMNDEN	
Ink	2013-02-19
Diarienummer	ALN-2013-0069, 40
	Jenny Hedberg ^{Aktbil} 1

Kulturnämnden
Barn- och ungdomsnämnden
Äldrenämnden
Nämnden för hälsa och omsorg
AB Uppsala stadsteater
Uppsala konsert och kongress AB**Remiss: IVE-uppdraget om sammanhållen kulturpolitik**

Kommunstyrelsen hemställer om yttrande i rubricerade ärende.

Upplysningar kan fås av ovan angiven handläggare.

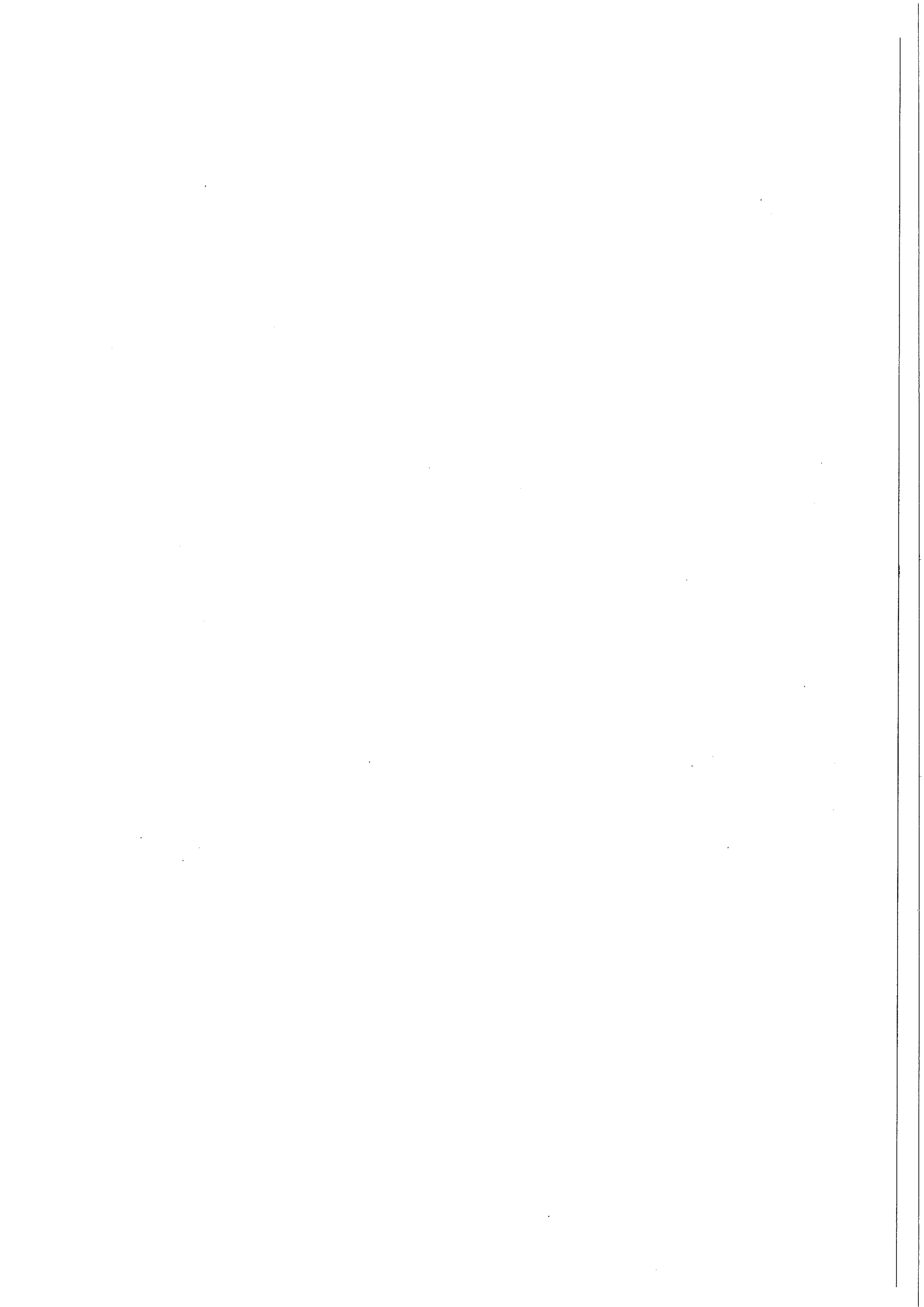
Yttrandet ska ha inkommit till **registrator, kommunledningskontoret, senast: 15 april 2013**

Nämnderna har att beakta kommunalekonomiska konsekvenser

Kommunstyrelsens diarienummer ska **alltid** anges när yttrandet lämnas.

Med vänlig hälsning

Per Davidsson
kanslichef
kommunledningskontoret

Handläggare
Kajsa Bergdahl
Åsa Morén

Datum
2013-02-06

Diarienummer
KSN-2013-0280

Remissinstanserna

Sammanhållen kulturpolitik och ansvarsfördelningen mellan barn- och vuxenkultur

Sammanfattning

2012 fick kommunstyrelsen i uppdrag att utreda hur Uppsala kommun får en mer sammanhållen kulturpolitik, främst med avseende på ansvarsfördelningen mellan barn- och vuxenkultur. Den styrmodell kommunfullmäktige beslutat och som gällt sedan 2003 är utgångspunkt för genomförd utredning och bibehålls i liggande förslag. Vissa förtydliganden föreslås dock liksom förslag till hur en samsyn mellan barn- och vuxenkulturen skapas genom revidering av styrdokument till stöd för nämndernas fortsatta arbete. Kommunstyrelsen föreslås därför uppdra till kulturnämnden och barn- och ungdomsnämnden att samverka i detta arbete.

Bakgrund

Detta förslag är utarbetat med anledning av uppdraget till kommunstyrelsen I IVE 2012-2015 att utreda hur Uppsala kommun får en mer sammanhållen kulturpolitik. Uppdraget gällde främst ansvarsfördelningen mellan barn- och vuxenkultur.

2001 beslutade kommunfullmäktige om en ny nämndorganisation för Uppsala kommun gällande från 2003 (KS-2001-0051). Barn- och ungdomsnämnden (BUN) har sedan beslutet helhetsansvaret för kommunens insatser för åldersgruppen 0-20 år. Dock ansvarar Socialnämnden för barn och unga för socialtjänst, lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga och lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall för målgruppen.

Beslutet om BUN:s ansvar möjliggör en styrning av det förebyggande barn- och ungdomsarbetet och skapar en helhetssyn för målgruppen. Nämnden ansvarar enligt reglementet för att barn och unga erbjuds en god livsmiljö med en aktiv fritid. I detta ingår förskola, grundskola, fritids- och föreningsverksamhet (exempelvis fritidsgårdar), samt den generella förebyggande verksamheten. Med generell förebyggande verksamhet avses bland annat den kultur som riktar sig till barn och unga och den kultur som skapas av målgruppen. Nämndens ansvar för fritids- och kulturverksamhet lyfts fram i nämndens uppdragsplan.

BUN har också ansvar för bidrag som faller inom ramen för nämndens verksamhet. Nämndens ansvar för grundskolan omfattar även ansvaret för all specialpedagogisk verksamhet såsom skolbibliotek, frivillig musikundervisning samt natur- och språkskola.

Kulturnämndens (KTN) ansvarsområde omfattar allmän kulturverksamhet, teater, dans, musik, bild och form, bibliotek, konsthantverk, film, kulturmiljö, museer, stipendier till konstnärer samt folkbildning. Inom ansvarsområdet finns verksamhet av institutionskaraktär som drivs av kommunen själv eller med dess stöd.

Detta innebär att även kulturnämnden arbetar med barnkulturfrågor genom sina uppdrag till den institutionella kulturen. Men också genom direkta uppdrag och stöd. KTN uppdrar till Vård & bildning att samordna och presentera det professionella kulturlivet för barn och ungdomskultur, delar ut stipendier till unga skrivare samt ger arrangörsstöd till barn- och ungdomsteater och dans.

KTN har ansvaret för bidragen till lokala studieförbund samt annan bidragsgivning som faller inom ramen för nämndens verksamhet. I organisationsutredningen går att läsa; "nämnden har således det samlade kulturansvaret i kommunen som ger förutsättningar för en helhetssyn och utveckling vare sig man ser kulturen som en viktig faktor för samhällsutveckling eller för individen".

Kommunstyrelsen har förutom att leda och samordna nämnderna en roll att skapa goda tillväxtförutsättningar samt ansvara för övergripande planeringfrågor och näringslivspolitik.

Kommunstyrelsen driver projektet Kultur för utveckling. Projektet drivs utifrån ett tillväxtperspektiv med huvudsyftet att ta tillvara kulturens attraktionskraft. Projektet drivs av kommunstyrelsen i samverkan med kulturnämnden. I ärendet (KSN-2008-0730) går att läsa att det ska fokuseras på projekt där synergier mellan nämnderna kan tillvaratas och där näringsliv och andra organisationer kan se nytta av att bidra finansiellt.

Vidare uppdrar kommunstyrelsen till Destination Uppsala att ansvara för det operativa varumärkesarbetet och att med varumärkespositioneringen i fokus utveckla firandet av Linnés födelsedag. Under 2013 kommer det tioåriga varumärkesarbetet utvärderas och nya beslut fattas om ny varumärkesposition 2014.

Uppsala stadsteater ägs och styrs av kommunfullmäktige genom ägardirektiv och via bolagskoncernen Uppsala stadshus AB. Stadsteatern äger sitt eget konstnärliga upplägg via ägaruppdrag. Teatern har idag inget uppdrag från någon uppdragsnämnd vad gäller teaterverksamheten. Stadsteatern har dock själva påtagit sig ett kulturpolitiskt ansvar för barn- och ungdom genom att erbjuda teater till målgruppen motsvarande 4 mkr 2012.

Äldrenämnden (ÄLN) har ansvaret för att de äldre, personer över 65 år, erbjuds former för en god livsmiljö och en aktiv fritid. Äldrenämnden och nämnden för hälsa, vård och omsorg (NHO) är kommunens organ för äldrefrågor respektive funktionsnedsatta och ansvarar för kulturaktiviteter inom boendeverksamheter. I förfrågningsunderlagen till producenterna för boendeverksamheterna säkerställs tillgången till kultur inom dessa boenden.

Genom skatteväxling på grund av den så kallade ädelreformen (1990-talet) fick kommunen ett visst ansvar för kultur i vården. KTN ger uppdrag till verksamheten Kultur i vården som drivs av Vård & Bildning. Projektet erbjuder kulturprogram för boende i vård och omsorg. KTN har under 2012 tagit över uppdraget för biblioteksservice (boktransporter till boenden för äldre) från äldrenämnden. Kulturnämnden ansvarar för "kultur i vården" medan "kultur inom vården" är äldrenämndens ansvar (regleras via avtal med utförare/producenter).

För styrning av nämndernas och bolagens verksamheter på kulturområdet finns ett kulturpolitiskt program som antogs av kommunfullmäktige 2005. Det finns även ett barn- och ungdomspolitiskt program som antogs av kommunfullmäktige 2010. I och med att programmen är antagna av kommunfullmäktige är de styrande för hela organisationen, inklusive de kommunala bolagen.

Med anledning av det delade ansvaret för kulturfrågorna uppdrog kommunfullmäktige till kommunstyrelsen att utreda hur Uppsala kommun får en mer sammanhållen kulturpolitik.

Förslag

Inom kulturen som riktar sig mot äldre och funktionsnedsatta anser berörda nämnder att ansvarsfördelningen är tydlig och logisk utifrån beställarkompetens. Vad gäller barn och ungdomskulturen är ansvarsfördelningen mer otydlig och problem med gränssnittet uppstår.

Det kulturpolitiska programmet berör barn- och ungdomskulturen, både kultur för och av unga samt kultur i skolan. Det barn- och ungdomspolitiska programmet har inga direkta mål för barn- och ungdomskulturen. Det går däremot att hitta i det kulturpolitiska programmet som fastslår att alla elever minst en gång per läsår ska få ta del av professionell teater- eller dansföreställning. Varken KTN eller BUN följer upp detta och enligt en utredning som KTN genomfört saknas resurser för att målet ska uppfyllas. Uppsala stadsteater har idag inga uppdrag från varken BUN eller KTN.

I nämndernas uppdragsplaner blir det tydligt att kulturnämnden främst värnar om den professionella kulturen och kultur med hög kvalitet. Medan barn- och ungdomsnämnden ser kulturen som informellt lärande, entreprenörskap, delaktighet och inflytande, rätten till ett eget kulturellt uttryck.

Idag åker många föreställningar med hög kvalitet förbi Uppsala då det inte finns resurser eller en struktur som tar emot dem. Det finns en otydlighet hos externa aktörer vem som är ansvarig för barn- och ungdomskulturen och vem man ska kontakta som extern producent. Många bra satsningar genomförs idag på området. Men kommunikation och tydligare kontaktvägar behöver förstärkas.

Det kulturpolitiska programmet konstaterar att skolan är den viktigaste kulturinstitutionen, där alla barn ska få verktyg i form av kunskaper och färdigheter för att aktivt kunna delta i kultur och samhällsliv. Vård & Bildning har resurser för att de kommunala skolorna ska öka kulturutbudet via den statliga satsningen Skapande skola. Här behöver BUN rikta liknande

insatser visavi friskolorna för att säkerställa att alla barn- och ungdomar får ta del av kultur i skolan.

Både kulturpolitiska programmet och barn och ungdomspolitiska programmet är i behov av revidering. På kulturområdet fattade riksdagen beslut om nya nationella kulturpolitiska mål 2009. Målen ska styra den statliga kulturpolitiken men ska även kunna vägleda kulturpolitiken i kommuner och landsting. En revidering av programmen planeras till 2014. Kommunens kulturpolitiska program bör beakta de nya nationella målen.

Det kulturpolitiska programmet definierar kultur som "alla de andliga, materiella, intellektuella och känslomässiga egenskaper som präglar ett samhälle eller grupp människor. Kultur innefattar livsstilar, traditioner och mycket annat". Det vida kulturbegreppet i det kulturpolitiska programmet öppnar upp för att organisationen kan arbeta med kultur utifrån olika perspektiv; kultur som aspekt, konstpolitik, kulturpolitik, barn- och ungdomspolitik, kultur inom vård och omsorg, kultur och näringsliv, kultur som en del i samhällsutvecklingen, främjande/förebyggande kultur med mera.

Genom att särskilja konstpolitik och kulturpolitik betonar man konstens självständiga roll och kulturens demokratiska betydelse. Kulturpolitik har ett medborgarperspektiv medan konstpolitiken fokuserar på konstens egenvärde och på konstnärlig kvalitet. Med nämndernas olika ansvarsområden som utgångspunkt kan man applicera tre perspektiv kring kulturbegreppet; Strukturellt perspektiv (alla medborgare i kommunen), generellt perspektiv (stöd för särskilda grupper) och individperspektivet (tex stöd till specifika kulturutövare).

perspektiv	ansvarig nämnd	reglemente
Strukturellt; alla medborgare i kommunen	KTN	Nämndens ansvar omfattar allmän kulturverksamhet (teater, dans, musik, bild och form, bibliotek, konsthantverk, film, kulturmiljö, museer, stipendier till konstnärer samt folkbildning.) Inom ansvarsområdet finns verksamhet av institutionskaraktär som drivs av kommunen själv eller med dess stöd.
Generellt; stöd och insatser till särskilda grupper	BUN, ÄLN och NHO	BUN: Barn- och ungdomsnämnden ansvarar när det gäller åldersgruppen 0-20 år för tex "förebyggande

		insatser som fritidsverksamhet och stöd till fritids- och föreningsverksamhet". ÄLN: ansvarar för åldersgruppen över 65 år NHO: Ansvarar när det gäller åldersgruppen 21-64 år för tex lagen om stöd och service till funktionshindrade
Individ; tex stöd till specifika kulturutövare	KTN	Ansvarar för fördelning av stipendier, bidrag och annat stöd till kulturliv och folkbildning.

Kulturnämnden har ansvaret för det strukturella perspektivet det vill säga det samlade kulturansvaret för alla kommunens medborgare. Det generella perspektivet som innebär stöd och insatser till särskilda grupper åläggs både BUN, ÄLN och NHO. KTN är även ansvarig för individperspektivet det vill säga satsningar inom exempelvis konstpolitiken.

Uppsala stadsteater har inga uppdrag från uppdragsnämnd utan styrs genom ägardirektiv och genom ett konstnärligt ledaransvar, men det står nämnderna fritt att förhandla med teatern om ytterligare tilläggsuppdrag exempelvis gällande barn- och ungdomskultur. Stadsteatern har positionerat sig som en av landets ledande teatrar vilket bidrar till stadens besöksnäring och varumärke. Teaterns självständighet bör därför bibehållas.

En strategisk funktion och "kraftsamling" för barn- och ungdomskulturfrågor behövs på uppdragssidan. Och tydligare samverkansformer behöver etableras mellan BUN och KTN för barn- och ungdomskulturen i form av en arbetsgrupp. För att arbeta vidare med frågor som exempelvis bättre mottagarfunktion för externa barnföreställningar och tydligare kontaktvägar för externa kulturproducenter.

För en sammanhållen syn på kulturpolitiken främst i avseende barn och unga krävs att kommunfullmäktiges styrdokument håller samma inriktning. Revideringen av programmen bör hänga ihop för samsyn kring visioner, inriktning och mål för barn- och ungdomskulturen. Detta kräver samverkan mellan KTN och BUN vid revidering av nu gällande program.

Barn- och ungdomsnämnden ansvarar för uppföljningen av det barn- och ungdomspolitiska programmet. Uppföljningen rapporteras till kommunstyrelsen. För nuvarande kulturpolitiska program har kulturnämnden inget uppdrag (av kommunfullmäktige) att följa upp programmet. I samband med kommande revidering bör kulturnämnden tilldelas detta uppdrag. Med uppdraget att också årligen rapportera uppföljningen till kommunstyrelsen.

Ekonomiska konsekvenser

Liggande förslag innebär inga förändringar i resurstilldelningen mellan nämnderna.

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att uppdra till kulturnämnden att i samråd med barn- och ungdomsnämnden revidera det kulturpolitiska programmet

att uppdra till barn- och ungdomsnämnden att i samråd med kulturnämnden revidera det barn- och ungdomspolitiska programmet

att uppdra till kulturnämnden och barn- och ungdomsnämnden att förstärka och formalisera samverkan kring gränssnitt, finansiering och utvecklingsfrågor som uppstår mellan nämnderna för barn- och ungdomskulturen i enlighet med föredragningen.

Kenneth Holmstedt
stadsdirektör